

පූර්විකාව

විබේදය

හිමාලයේ කඳු මුදුන්වලට ඉහළින් තවමත් හිරු නැඟී නොතිබුණත්, හෙත් රි වයිල්ඩ් ඒ වන විටත් අවදි වී සිටියේය. පැය දෙකක් තිස්සේ ඔහු අවදියෙන් බලා සිටින්නේ අරුණෝදයේ රැස් දහරින් කඳුකරය එළිය කරන මොහොත එළඹෙන තුරුය.

ඔහුගේ ජීවිතයේ වැඩි කාලයක් මෙන්, වසර ගණනක් ගත කළ ආකාරයෙන්, පැය දෙකකට වැඩි කාලයක් ඔහු නිහඬව ගත කළේය. තරුණ වියේ ඇති වූ ඒ කුතුහලය 'මනෝ-විකාරයක්' ලෙස හැඳින්වීමට ඔහු පැකිළුණේය. මේ මනෝ-විකාරය ඔහුට උගත් ලෝකයෙන් ගෙන ආවේ අවමානය හා සමච්චලය පමණි. එසේම ඔහුගේ ජීවිත කාලය පුරා උපයා ගත් මුදලින් වැඩි කොටසක් විනාශ කර දැමීමට හේතු වූයේද මේ මනෝ-විකාරයයි.

එහෙත්, තමා ගැන මතකයට නඟද්දී ඔහුට තවත් දෙයක් සිහිපත් විය. ඒ ඔහු මෙතෙක් දැන සිටි අද්විතීයම කාන්තාවන් දෙදෙනාගෙන් එක් අයෙක් තමා වෙත රැගෙන ආවේද මේ මනෝ විකාරයම බවයි.

"ඉර නැඟෙන්න කොච්චර වෙලා තියෙනවද?" හෙත් රිගේ බිරිය, ලෝරා වයිල්ඩ් විමසුවාය. වසර විස්සක් පුරා ඔහුගේ සෙවණැල්ල ලෙස සිටි ඇය මේ මොහොතේද සන ඇස්කිමෝ ජැකට්ටුවකින් සැරසී ඔහු අසල රැඳී සිටියාය. දෙදෙනා මුලින්ම හමු වූයේ නිව්යෝර්ක්වල කොලොම්බියා විශ්වවිද්‍යාලයේ පශ්චාත් උපාධි අපේක්ෂකයන්ව

සිටියදීය. අඩි හයයි අඟල් හතරක් උසැති හෙන්රි, තඹවන් සිරුරකට හිමිකම් කිවු අතර, ලෝරාට වූයේ අස්වාභාවික පෙනුමකින් යුත් රතු පැහැති කොණ්ඩයකි. මේ හේතුව නිසා ඉක්මනින්ම එකිනෙකා කෙරෙහි ඔවුනොවුන්ගේ අවධානය යොමු විය. එහෙත් ඔවුනොවුන් සමීප කරවීමට හේතු වූයේ හෙන්රිගේ ලේඛනයකි. තම 'මනෝ-විකාරය' පිළිබඳ ලියන ලද එම ලිපිය ඔවුන්ගේ මහාචාර්යවරයා විසින් මුළු පන්තියම ඉදිරියේ අවමානයට පත් කරමින් පතුරු ගසනු ලැබුවේය. ලෝරාගේ පළමු වචන තුන හෙන්රිට ඇය කෙරෙහි ආදරයක් හට ගැනීමට ප්‍රමාණවත් විය. 'මම ඔයාව විශ්වාස කරනවා.' ඒ ඇගේ වචන විය.

"දැන් ඕනෑම මිනිත්තුවක," තම ඔරලෝසුව දෙස බලමින් පැවසූ හෙන්රි, ප්‍රේමණීය ලෙස තම අත ඇගේ කර වටා දමා ගත්තේය.

"මේක දකින්න නිතාත් අපි එක්ක හිටියා නම්..." නිතා ඔවුන්ගේ දියණිය වූ අතර, හෙන්රි දැන සිටි අද්විතීයම කාන්තාවන් දෙදෙනාගෙන් අනෙක් තැනැත්තිය ඇය විය.

"ඔයාගේ ගවේෂණ වැඩසටහන එයාගේ විභාග දවස්වල දාගත්ත නිසානෙ එහෙම වුණේ." ලෝරා පැවසුවාය.

"මට දොස් කියල වැඩක් නෑ. චිත්‍ර රජයට දොස් කියන්න. මට ඕන වුණේ ලබන මාසෙ එන්න. ඒත් එයාලා පොඩ්ඩක්වත් කැමති වුණේ නැහැ. ඒ මේ නිසා හෝ එහෙම නැති වුණත්..."

"බාලි!"

"ඔව්?"

"මම විහිළුවක් කළේ. මම ඔයාට දොස් කියන්නෙ නෑ. මට කොහොමත් මේ අවස්ථාව නැති කරගන්න වුවමනාවක් නෑ. ඒත්, ඔව්, මමත් හිතනවා නිතා මෙනත හිටියනම් කියලා."

"සුලාඕඩෙන්ග්වලින් පෝස්ට්කාඩ් එකක් දාන එකෙන් එව්වර ප්‍රතිඵලයක් අත්වෙන එකක් නෑ නේද?" හෙන්රි විමසුවේය. "අපි එයාව කෙළවරක් නැතිව ලෝකෙ වටේම අරගෙන ගියා. අන්තිමට නියම තැනට ආවම, එයාට එන්න බැරි වුණා."

"අපි හිතමු අපිට නිවැරදි මඟපෙන්වීම හමුවුණා කියලා." ලෝරා ඔහුව නිවැරදි කළාය.

"විනාඩියකින් අපිට ඒක දැනගන්න පුළුවන් වෙයි." ඔහු, ඔවුන්ගේ ඉදිරියෙන් වූ දර්ශන පර්ය පෙන්වමින් පැවසුවේය. දළ වශයෙන් ප්‍රමාණයෙන් සමාන වූ, හිමෙන් වැසී ගිය කඳු මුදුන් තුන,

ඔවුන් කඳවුරු ලා සිටි විෂම සානුවට එපිටින් දර්ශනය විය. ඒ මොහොතේ දී ඒවායේ නැගෙනහිර පැත්තේ වැඩි කොටසක් අඳුරු වී තිබූ නමුත්, හිරු නැග එද්දී එය වෙනස් වනු ඇත. එසේම ඔවුන් රැස් කරගෙන තිබූ කතා සත්‍ය නම්, එය විශිෂ්ට ආකාරයකින් වෙනස් වනු ඇත.

නැගී සිටි හෙන්රි, ලෝරාටද නැගිටීමට තම අත දුන්නේය. නැගිටින අතරම ඇය තම ප්‍රශ්වාස වාතය වාෂ්ප වළාවක් ලෙස පිටකර දැමුවාය. සානුව මුහුදු මට්මටමේ සිට අඩි දසදහසක් පමණ උසින් පිහිටා තිබිණි. වාතය තුනී මෙන්ම සිසිල් වූ අතර, ඒ අත්දැකීම ඔවුන් මින් පෙර කිසි විටෙක අත්විඳ නොතිබුණි. එහෙත් එය පිරිසිදු හා පැහැදිලි විය.

කෙසේ වෙතත් තමන් සොයනා දේ තමන්ට හමුවන බව හෙන්රි දැන සිටියේය.

අරුණෝදයේ ප්‍රථම රැස් දහර ශිඛර තුන වෙත ළඟා විය.

තවමත්, ආලෝකය වැටී තිබුණේ ඉන් එක් ශිඛරයකට පමණි. දීප්තිමත් රත්වන් රැස් දහර, මැද පිහිටි ශිඛරය මුදුනේ වූ ධවල හිම මතින් පරාවර්තනය වෙමින් තිබුණි. දූවයක් ලෙසින්, හිරු ආලෝකය කඳු මුදුනින් පහළට ගලා හැලෙන්නට විය. දෙපසේ වූ අනෙක් කඳු මුදුන් අඳුරු වී තිබූ අතර, විශාල කොටසකට තවමත් අරුණෝදය එළඹීම වළකා තිබිණි.

“ඒක ඇත්තක්...” සන්සුන්ව, හඬ පහත් කරමින් හෙන්රි පැවසුවේය.

කෙසේ වුවත් ලෝරා ගෞරව සම්ප්‍රයුක්තව එදෙස බලාගෙන සිටියාය. “මට ඒක පේන්නේ හරියට රත්තරන්වලින් වැහුණු කඳු මුදුනක් වගේ.”

ඇය දෙසට හැරී සිනා නැඟූ හෙන්රි, නැවතත් ඔවුන් ඉදිරියේ වූ දර්ශනය දෙසට හැරිණි. අරුණෝදයේ රැස් දහරින් කන්ද මුළුමනින්ම බැබළෙමින් තිබිණි. “එයාල හරි! දෙයියන්ට ඔප්පු වෙව්වාටෝ! එයාල හරි!”

“එක පැත්තකින් ඒක මුළුමනින්ම ධෛර්යය අඩු කරවන්නක්.” ලෝරා පැවසුවාය. “අවුරුදු පහහකටත් වැඩි කාලෙක ඉඳන් නාසි රොක්කක්, ඒ ගැන මුළුමනින්ම දැනගෙන හිටිය වගේම ඒක හොයාගන්න ගොඩක් ළං වෙලා තිබුණා කියන එක.”

“ඒත් එයාල ඒක හොයාගත්තේ නැතෙ.” හෙන්රි පැවසුවේය.

“අපිට පුළුවන් වෙයි.”

‘ස්වර්ණමය ශිඛරය’¹ - අද වනතෙක් එය පැරැණි ජනප්‍රවාදවල තිබූ පුරාවෘත්තයකට වැඩි යමක් නොවීය - හෙන්රි තම මුළු ජීවිත කාලය පුරාම විසඳීමට තැත් කළ ප්‍රහේලිකාවේ අවසන් කැබැල්ල විය. නිසැකවම ඔහුට එහිදී කුමක් හමු වේ දැයි යන්න පිළිබඳ ඔහුට විශ්වාසයක් නොතිබිණි. එහෙත් ඔහු විශ්වාස කළ දෙයක් තිබිණි. ඒ මෙහිදී හමුවන්නේ කුමක් වුවත්, එය තමාට තම අවසාන ජයග්‍රහණය කරා ළඟා වීමට අවශ්‍ය සියල්ලම වන බවය.

අත්‍යන්ත පුරාවෘත්තය

අත්ලාන්තික්

෧෭෫෪

යාබද කඳු මුදුන් දෙකට රැස් දහර සමීප වීමට තරම්, හිරු නැඟී මිනිත්තු කීපයකට පසු, ‘ස්වර්ණමය මුදුනේ’ ආලෝක දර්ශනය අවසන් විය. කණ්ඩායම කඳු මුදුනේ නැගෙනහිර බෑවුම ඔස්සේ ඉහළ නැඟීම අරඹන විට හිරු මුදුන් වී තිබිණි. යාබද කඳුවල අඳුර පහව ගොස් තිබූ අතර, ඒවා හිරු එළියේ නැහැවෙමින් තිබුණි.

ගවේෂණය සඳහා සත් දෙනෙක් සහභාගී වී සිටියහ. තිදෙනෙක් අමෙරිකානුවන් වූ අතර සිවු දෙනෙක් ටිබෙට් ජාතිකයෝ වූහ. ටිබෙට් ජාතිකයන් කුලියට ගන්නා ලද්දේ බඩු රැගෙන යාමට සහ මඟ පෙන්වීම පිණිසය. ඔවුහු ප්‍රදේශය ගැන දැන සිටියහ. ඔවුන්ගේ විදේශීය අමුත්තන් ඉදිරියේ පුරාවෘත්තය සැබැවක් වීම ගැන ඔවුහු සතුටට පත්ව සිටියහ. ටිබෙට්වරුන්ගේ මිනුම්-දඩු අනුව පවා මේ ප්‍රදේශය මුඩු, හුදෙකලා ප්‍රදේශයක් විය. එසේම තමා මේ මොහොතේ දුටු දර්ශනය දැක ඇති එකම බටහිර ජාතිකයන් තමා පමණක් බවට ඔවුන් සාක්ෂි සපයන බව හෙන්රි දැන සිටියේය.

සමහරවිට තම පිරිස මෙහි කැඳවාගෙන ආ ටිබෙට්වරුද මෙතනට පැමිණ ඇත්තේ පළමු වතාවට විය හැකිය.

හෙන්රි කණ්ඩායමට නැවතීමට නියෝග කළේය. සෙසු පිරිස සතුටින්, ගල් කුළු මත වූ හිම පිසදා හිඳගනිත්ම, පිටේ එල්ලාගෙන සිටි තම ගමන් මල්ල අතට ගත් ඔහු, එතුළින් ඉවතට ගත්තේ සිහින්

1. *Golden Peak*

බැම්මෙන් බැඳී ගත්ථයකි. ඔහු එහි ආරක්ෂිත ප්ලාස්ටික් ආවරණ අතර වූ පිටු පිරික්සද්දී ලෝරාද ඔහුට එකතු වූවාය.

“ආයෙත් පරීක්ෂා කරනවද?” ඇය පුද්ගමයෙන් විමසුවාය. “මම හිතුවෙ දැන් ඔයාට ඒව මතකත් ඇති කියල.”

“ජර්මන් කියන්නෙ මම එච්චර දක්ෂ භාෂාවක් නෙවෙයි,” ඔහු විශේෂිත පිටුවක් පෙරළන අතරතුර ඇයට පැවසුවේය. කඩදාසියේ වර්ණය විශැකී තිබූ අතර, තෙතමනය සහ කාලය විසින් එය දුර්වර්ණ කරනු ලැබ තිබිණි.

ආහෙනර්බ් හි රහසිගත ලේඛන සොයාගන්නා ලද්දේ උතුරුදිග ජර්මනියේ වේවෙල්ස්බර්ග් බලකොටුවේ කුටියක වූ ගඩොල් අතර සැඟවී තිබියදීය. ආහෙනර්බ් යනු හිට්ලර්ගේ එස්.එස්. හමුදාවේ කොටසක් වූ ජර්මානු පාරම්පරික උරුම සමාජය වූ අතර එය හෙම්බ්ලි හිමිලර්ගේ සෘජු පාලනය යටතේ පැවතිණි. වේවෙල්ස්බර්ග්, එස්.එස්. හමුදාවේ මූලස්ථානය වූ අතර, නාසින්ගේ ගුප්ත හා මිත්‍යා මනෝ-විකාරවල මධ්‍යස්ථානයද විය. යුද්ධය අවසානයේදී, බලකොටුව සහ එතුළ වූ දැනුම විනාශ කිරීමට නියෝග ලැබිණි. යමෙකු මේ නියෝගවලට අවනත වීම ප්‍රතික්ෂේප කර තිබුණු අතර, ඒ වෙනුවට එහි ලේඛන සැඟවීමට කටයුතු කර තිබිණි.

දැන් ඒවා වයිල්ඩ් යුවළ අතට පත් වී තිබේ.

පෙර වසරේදී, හෙන්රිගේ පැරැණි මිතුරෙකු වූ, බර්න්ඩ් රස්ට්, ගවේෂණය සම්බන්ධයෙන් ඔහුව මුණ ගැසිණි. නැවත සොයා ගැනුණු එස්.එස්. ලේඛනවලින් බොහොමයක් ජර්මන් රජය විසින් ආපසු ලබාගත් නමුත්, වයිල්ඩ් යුවළගේ අභිප්‍රාය දැන සිටි රස්ට් සැලකිය යුතු වෘත්තීමය අවදානමක්ද ගෙන, අත්ලාන්තික් ගැන සඳහන් විශේෂිත පිටු කීපයක් රහසිගතව ඔවුන් අතට පත් කිරීමට ක්‍රියා කළේය. මිතුරාගෙන් වුවත්, ඔහුට ඒ සඳහා මිලක් ගෙවීමට සිදු වුවත්, ඒ සෑම පැත්තකටම වටිනාකමක් ලැබෙන බව හෙන්රි දැන සිටියේය.

තම පර්යේෂණ කටයුතු සඳහා නාසි ලේඛන යොදා ගැනීම බලවත් අපහසු හැඟීමක් ඇති කරවන්නක් වුවත්, එය නොමැතිව තමාට කිසිදාක අත්ලාන්තික් සොයාගැනීමට නොහැකි බවද ඔහු දැන සිටියේය. ඔහු තම දියණියට පවා ඒ පිළිබඳ නොපැවසූ අතර, තොරතුරු හුවමාරු කර ගැනීම ලෝරා සහ ඔහුගේ කණ්ඩායමේ අනෙක් සාමාජිකයන් අතරට පමණක් සීමා විය. කෙසේ නොව, අඩ

සියවසකට පෙර, නාසින් යම් දෙයක් සොයා ගැනීමට සමත්ව තිබූ අතර, එය ඔවුන්ගේ අවසාන ඉලක්කයට බෙහෙවින් සමීප කරවන්නක් විය.

1930 දශකයේ දී ආහෙනාර්බිය මගින් ටිබෙටයේ ගවේෂණ සංවිධානය කෙරිණි. 1940 දශකයේ දී යුද්ධය යුරෝපය වෙලා ගනිද්දී පවා, එම ගවේෂණ ත්‍රියාත්මක විය. අප්‍රසන්න 'තුලේ' සමාජයේ සාමාජිකයන් වූ ප්‍රමුඛ පෙළේ නාසින්ගේ නියෝග මත (හිමිලර්ද ඔවුන් අතර සිටියේය) ආසියාවට ගවේෂණ කණ්ඩායම් තුනක් පිටත් කර හැරිණි. පුරාවෘත්තමය අත්ලාන්තික්වරුන්ගෙන් පැවත එන්නන් විසින් හිමාලයේ භූගත නගර ඉදිකරනු ලැබ ඇති බව 'තුලේ' සමාජය විශ්වාස කළේය. ආර්ය වර්ගයාගේ පැවැත්ම මේ අත්ලාන්තික්වරුන්ගෙන් සිදු වූවක් බව 'තුලේ' සමාජය විශ්වාස කළේය. ගවේෂකයෝ ටිබෙට් ඉතිහාසය පිළිබඳ බොහෝ ගවේෂණ සිදු කළ නමුත්, අත්ලාන්තික්වරු පිළිබඳ කිසිවක් සොයා ගැනීමට නොහැකිව, ඔවුන්ට හිස් අතින් ආපසු ජර්මනිය බලා පැමිණීමට සිදු විය.

එහෙත් දැන් හෙන්රි අතට පත්ව ඇති ලේඛනවලට අනුව සිව්වැනි ගවේෂණයක්ද සිදු වී තිබිණි. එය හිට්ලර්ගෙන් පවා වසන් කෙරුණු ගවේෂණයක් විය.

ග්‍රෂර් තම අනුගාමිකයන් තරමට මිත්‍යාවට නැඹුරු වූවෙකු නොවීය. යුද්ධය උත්සන්න වෙද්දී, රටේ සම්පත් පුරාවෘත්ත පිළිබඳ සෙවීමට ලෝකයේ අඩ දුරක් ගෙවා කරන ගවේෂණවලට යොදනවාට වඩා නාසි යුධ යාන්ත්‍රණයට යෙදවීම ප්‍රායෝගික බව ඔහුගේ තීරණය විය.

එහෙත් හිමිලර් සැබෑ හක්තිවන්තයෙකු විය. එසේම ආහෙනාර්බියේ ගවේෂණවලින්, පුරාවෘත්තය තමාගේ අත පොවන මානයේ බව ඔහු ඒත්තුගෙන සිටියේය.

හෙන්රි සහ ලෝරාද ඒ මාර්ගයටම අවතීර්ණ වී සිටියහ. එහෙත් ඔවුන් සිටියේ අඩ සියවසක් පසුපසිනි. සාධක දුෂිම් ගණනක් බණ්ඩනය කරමින්, ඓතිහාසික මූලාශ්‍ර සිය ගණනක් පිරික්සමින්, විසිරී තිබූ කුඩා සාක්ෂි එක්තැන් කරමින්, ප්‍රභේලිකාවක් බඳු විත්‍රයක් නිර්මාණය කර ගැනීමට ඔවුහු සමත් වූහ. එහිදී දස වසරකට පෙර වයිලිඩ් යුවළට නිනාද කැටිව මොරොක්කෝවේ වෙරළ තීරයේ වූ ස්ථානයකට යාමට සිදු විය. හෙන්රිගේ සතුට දෙගුණ කරමින්, එහිදී

අප්‍රිකානු වැල්ල යට සැඟව තිබූ ඉපැරැණි වාසස්ථානයක සලකුණු සොයාගැනීමට හැකි විය. එහෙත් තවුන්ගේ සතුව බලාපොරොත්තු කඩ වීමක් බවට පත් කරමින් ඔවුන්ට අනාවරණය කරගත හැකි වූයේ ඔවුන්ට පෙර යමෙකු එතැන සොයාගෙන ඇති බවය. වැඩකට නැති ලියවිලි කීපයක් හැරුණු විට මුළු භූමියම 'සුද්ධ කර' තිබිණි.

ඒ කවුරුන්ද යන්න දැන් හෙන්රි දැන සිටියේය.

නාසින්ටද විසඳා ගැනීමට තිබුණේ ඒ ගැටලුවමය. ඔවුහු ගවේෂක කණ්ඩායමක් මොරොක්කෝවට පිටත් කළහ. දැන් තමා සතුව පවතින ආහේනාර්බි ලේඛන ස්වල්පයෙන් නාසින්ට සොයාගැනීමට ලැබුණේ මොනවාද යන්න පිළිබඳ ලැබුණේ ඉඟියක් පමණක් වුවත්, මේ ගවේෂණයෙන් ලැබුණු ජවය දකුණු අමෙරිකාවේ තවත් ගවේෂණයකට මග පාදා තිබිණි. ඔවුන්ට එහිදී කුමක් හමු වූයේද යන්න පිළිබඳ මේ ලේඛනවලින් හෙළිදරව් නොවුණත්, ඔවුන් මෙහෙයුමේ අවසන් ප්‍රතිඵලය හෙළිදරව් කර තිබිණි. නාසින්ට් බෙට්ටේ 'ස්වර්ණමය ශිඛරය'ට - මෙතැනට - පැමිණීමට හේතු වූයේ ඒ ප්‍රතිඵලයයි.

"අපි ළඟ තව තොරතුරු තිබිබ නම් කොච්චර හොඳද කියල මට හිතෙනවා." හෙන්රි මැසිවිලි නැඟුවේය. "එයාල දකුණු අමෙරිකාවෙදි මොනවද හොයාගත්තෙ කියන එක මට දැනගන්න පුළුවන් නම්!"

ලෝරා, පිටු පෙරළන්නට වූවාය. "අපිට ප්‍රමාණවත් තරමට ලැබිල තියෙනවා. ඒවනෙ අපිව මෙච්චර දුරක් ගෙනාවෙ." ඇය දිරාපත් පිටුවේ වූ එක් වැකියක් කියැවූවාය. "අඳුරු කඳු දෙකක් මැද වූ, අරුණෝදයේ ආලෝකයෙන් දිලිසෙන ස්වර්ණමය ශිඛරය." ඇය හිස ඔසවා දිදුලන කන්ද දෙස බැලූවාය. "මේක ඒ විස්තරයට ගැළපෙනවා."

"මෙතනට වෙනකම් හරි," හෙන්රි ලේඛනය පරීක්ෂා කළේය. මේ වන විටත් එය සිය දහස් වාරයක් කියවා තිබුණත්, ඔහු නැවත එය කියවා බැලුවේ තමාට පරිවර්තන දෝෂයක් සිදු වී නැතිදැයි සැක හැර දැනගැනීමටය.

ඔහුට වරදක් සිදු වී නොතිබිණි. මේ ඒ ස්ථානය විය.

"එහෙනම් පිවිසුම තියෙන්නෙ සඳ ගමනේ අවසානයේ බවයි සඳහන් වෙන්නේ... ඒක මොකක් වුණත්..." ඔහු තම දෙනෙතිය තුළින්, ඉහළට එසවුණු භූ-දර්ශනය පිරික්සුවේය. පර්වත හා හිම හැරුණු විට ඔහුට වෙනත් කිසිවක් දැකගැනීමට නොලැබිණි.

“ඇයි පුරාවෘත්තවල හැම වෙලාවෙම රහසා නම් විතරක් යොදන්නෙ? ඒකෙන් කියන්නෙ සඳ දිහාට යන එකද? සඳේ වලනය අනුගමනය කරන එකද? මොකක්ද?”

“මම හිතන්නෙ ඒකෙ පෙනුම සඳ වගේ.” ලෝරා කල්පනාකාරීව පැවසුවාය. “විශේෂයෙන්ම, අඩ සඳ වගේ.”

“ඇයි ඔයා එහෙම හිතන්නෙ?”

තවමත්, ඇතට පවා එහි අඩ සඳක පෙනුමක් දක්නට නොතිබිණි.

“මොකද...” ඔහුගේ දෙනෙතින් දෙනෙතිය ඉවත් කරමින් ඇය පිළිතුරු දුන්නාය. “මට ඒක හරියටම මගෙ ඉස්සරහා පේන නිසා.”

ඇය පවසන දේ වටහා ගැනීමට නොහැකිව හෙත් රි පුදුමයෙන් ඇසිපිය ගැසුවේය.

එහෙත් ඒ එය ඔහුටම දැකගැනීමට ලැබෙන තුරු පමණි.

එය මුළුමනින්ම ඔවුන් ඉදිරියේ පැවතුණත්, කුඩා, විශේෂිත ලකුණ ගැන පමණක් අවධානය යොමු කිරීම නිසා විශාල චිත්‍රය ඔහුගේ ඇසින් මඟහැරී තිබිණි.

ඉදිරියේ වූයේ පටු, වක් වූ මාර්ගයකි. එය වමට හැරී කඳු මුදුනේ පැත්තකින් ඉහළට නැඟී, නැවත දකුණු දෙසට බැවුම් වී, ඇත යම් ඉහළක වූ පුළුල් දාරයකින් අවසන් විය. අඳුරු පාෂාණ සහ තැනින් තැන වූ ධවල හිම හේතුවෙන් එය පැහැදිලිව හඳුනාගත නොහැකි වුවත්, තනි සුදු පැහැයෙන් යුත් අඩ සඳක් සේ දිස් වන බව පෙනී ගියේය. එය මීට පෙර තමාගේ අවධානයට ලක් නොවීම ගැන හෙත් රිටි පුදුම නොවී සිටීමට නොහැකි විය.

“ලෝරා?”

“ඔව්?”

“ඔයාව බැඳපු එක ගැන මම සතුටු වෙන තවත් එක අවස්ථාවක් තමයි මේක.”

“ඔව්, මම දන්නවා.”

එකිනෙකා දෙස බලා සිනාසුණ ඔවුහු, අනතුරුව සිපගත්හ.

“ඉතිං...” දෙදෙනා දුරස් වූ පසු ඇය පැවසුවාය. “ඔයා හිතන්නෙ ඒකට කොච්චර දුරයි කියලද?”

“සමහරවිට, හැතැපීමක් විතර... අඩ පන්සියක් විතර උසයි. තරමක බැවුමක්”

“පැරැණි අත්ලන්තික්වරුන්ට සෙරෙප්පු දාගෙන එතෙත්ට

නඟින්න පුළුවන් වුණා නම්, මම හිතන්නෙ මේ හිමේ ඇවිදින සපත්තු දාගෙන අපිට බැරි වෙන එකක් නෑ.”

“මමත් එහෙම හිතනවා,” ලේඛනය නැවත තම ගමන් මල්ලේ රුවා ගත් හෙන්රි කණ්ඩායමේ සෙසු පිරිසට සංඥා කළේය. “හරි, මේ ඒක තමයි. අපි පටන් ගමු.”

෧෫ ෧෬ ෧෭ ෧෮

මාර්ගයේ ගමන ඔවුන් සිතුවාට වඩා අසීරු බව පෙනිණි. හිමෙන් වැසී තිබූ මතුපිටට යටින් වූ ලිහිල් පාෂාණ ගැලවී යාම නිසා, ඔවුන් තබන සෑම පියවරක්ම මාරාන්තික විය.

තරමක කාලයක් ගත කිරීමෙන් පසු ඔවුන්ට දාරය වෙත ළඟා වීමට හැකි විය. හිරු, කඳු මුදුන පසු කර තිබූ අතර, මුළු නැගෙනහිර පෙදෙසම අඳුරු වී පැවතිණි. මාර්ගයේ අවසන් පියවර කිහිපය පසු කිරීමට ලෝරාට උදව් වන අතරතුර හෙන්රි ක්ෂිතිජය පරීක්ෂා කළේය. උතුරේ සිට සන වලාකුළු ඇදී එමින් තිබිණි. කන්ද නඟින අතරතුර එය ඔහුගේ අවධානයට ලක්ව නොතිබුණ නමුත්, උෂ්ණත්වය සැලකිය යුතු තරමින් පහත බැස තිබිණි.

“නරක කාලගුණයක්ද?” ඔහුගේ බැල්ම දෙස බලමින් ලෝරා විමසුවාය.

“පේන විදිහට නම් හිම කුණාටුවක් වගේ.”

“නියමයි. හොඳ වෙලාවට ඒක පටන් ගන්න කලින් අපිව උඩට එන්න ලැබුණේ.” ඇය ආපසු හැරී දාරය දෙස බැලුවාය. එහි පටුම ස්ථානය පවා යාර කිහිපයක පළලකින් යුක්ත වූ අතර, කඳු මුහුණත නොපෙනෙන ඇතුළතට විහිදී තිබිණි. “මෙතන කඳවුරු ගහන එක ප්‍රශ්නයක් වෙයිද?”

“කාලගුණය වෙනස් වෙන්න කලින් කුඩාරම් ගහන්න කියන්න.” හෙන්රි පැවසුවේය.

මාර්ගය මෙතැනින් අවසන් වූ අතර, දාරයට ඉහළින් වූ පාෂාණ මුහුණත කඳු නැඟීමේ උපකරණ අවශ්‍ය වන තරම් තීව්‍ර බැවුමකින් යුක්ත විය. අවශ්‍ය උපකරණ ඔවුන් සතු බැවින් එය ගැටලුවක් නොවනු ඇත. එහෙත් ආහෙනාර්බි ලේඛන සත්‍ය නම්, ඔවුන්ට ඒවා අවශ්‍ය නොවනු ඇත.

හෙන්රිගේ උපදෙස් විබේට ජාතිකයන්ට පැවසූ ලෝරා නැවත ඔහු වෙත පැමිණියාය. “ඔයා මොකක්ද කරන්න හදන්නෙ?”

“මම ටිකක් වටපිට බලන්න ඕනෙ. ලෙන්වලට ඇතුළු වෙන්න මොකක් හරි පිවිසුමක් තියෙනව නම්, ඒව හොයාගන්න එක එව්වර අමාරු දෙයක් නෙවෙයි.”

ලෝරා දෙබැම රැළි කළාය. “කුඩාරම්වලින් මොනව හරි ගන්න තියෙනවද?”

“ඒකට තමයි අපි එයාලට ගෙවන්නෙ,” හෙන්රි පැවසුවේය. ඔහු අසළ වූ ගලක් මත හිඳගෙන සිටි මිනිසා දෙසට හැරුණේය. “ඔයා මොකද කියන්නෙ, ජැක්? එනවද?”

තුන්වැනි අමෙරිකානු සාමාජිකයා තම හිස සහ මුහුණ වසාගෙන සිටි ආවරණය ඉවත් කළේය. “මට ටිකක් හුස්ම ගන්න අවස්ථාවක් දෙන්න, හෙන්රි. මම හිතන්නෙ මම මෙතන ඉන්න එක හොඳයි. උණු උණුවෙ කෝපි කෝප්පයක් බිච්චම හරියයි.”

“ඔයාගෙ කෝපි බීමේ පුරුද්ද ටිබෙට්වලදීත් අත්හරින්න බෑ, නේද?” එකිනෙකා දෙස බලා සිතාපුණ හෙන්රි සහ ලෝරා, ඔහුට තනිව සිටින්නට ඉඩ හැර බැවුමේ ඉදිරියට ඇදුණාහ.

“මේ ගෙවුණ අවුරුදු ගාණ පුරාම එයා කිව්වෙ, අපි අත්ලන්තික් සෙවීමෙන් උමතු වෙලා කියල. අන්තිමට අපි පැහැදිලි සාක්ෂි ඇතුළු මෙහෙට එන්න හඳුනාකොට අපිත් එක්ක මේ ගමන එන්න වැන්දේ නැති ටික විතරයි. දැන් අපි දොරකඩටම ආවම, මේ හාදයට ඕනේ වෙනවා නිව් සැනසිල්ලේ කෝපි බොන්න!” හෙන්රි පැවසුවේය.

“විකාරයක් නේද?”

“හරි. එතකොට පහුගිය අවුරුදු විස්ස පුරාම පුරාවෘත්ත දඩයම් කරමින් අපි ලෝකෙ වටේ ගිය එක විකාරයක් නෙවෙයිනෙ.”

“ඒක මෙහෙමයි, ඔන්න අත්ලන්තික් හොයාගන්නට පස්සේ නම් අපිව එහෙම විකාරයක් වගේ පේන එකක් නෑ මං හිතන්නේ. එතකොට අපි තමා ලෝකේ ප්‍රසිද්ධම පුරාවිද්‍යාඥයෝ වෙන්නේ අර කාටද පස්සේ...”

“ඉන්ඩියානා ජොන්ස්ද?”

හෙන්රි විරිත්තුවේය. “මම කියන්න හැදුවෙ හෙන්රිච් හිම්ලර් කියල. ඔයා හිතනවද ෆෙඩෝරා තොප්පියට මට හොඳ පෙනුමක් තියෙනවා කියල?”

ලෝරා ඔහුගේ හිසේ සිට දෙපතුල තෙක් බැලුවාය. “මම හිතන්නෙ ඕනෙම දේකට ඔයා පෙනුමයි. මුකුත්ම නැතුව හිටියත් අවුලක් නෑ!”

“පරෙස්සමෙන් නැහැදිව්ව කෙල්ලේ! අපි කොහෙ හරි උණුසුම් තැනකට යනකම් ඉන්නවකෝ, මම අල්ලගන්නම් ඔයාව. අඩු ගාණෙ ගිනිමැලයක් ළඟටත්.”

“මම එතනදි ඔයාව අල්ලගන්නම්. දර පිච්චෙන සද්දෙ හොඳ රොමැන්ටික් බවක් තියෙයි.”

ඔවුහු දාරය ඔස්සේ ඉදිරියට ගියහ. ධවල පැහැ හිම ඔවුන්ගේ බ්ලිස් සපත්තු අඩ්වලට පොඩි වී ගියේය. මිනිත්තු කීපයකට පසු හෙන්නර් නැවතී පර්වත මුහුණත දෙස බලාගෙන සිටියේය.

“මොකක්හරි දැක්කද?” ලෝරා විමසුවාය.

“මේ ස්ථර,” ඔහු පර්වත මුහුණත පෙන්වමින් පැවසුවේය.

ගණනය කළ නොහැකි යුග ගණනක් තිස්සේ, ඉන්දියානු සහ ආසියානු භූ තැටි ගැටෙන ස්ථානයෙන් ඉහළ නැඟී හිමාලය කඳුවල පර්වත එකට වෙළී ඇඹරී එහි ස්ථර නිර්මාණය වී තිබිණි. මේ ස්ථර විහිදී ගොස් තිබුණේ සිරස් අතට නොව තිරස් අතටය.

“ඉතිං, ඒව ගැන මොකද?”

“ඔයාට මේ ගල් ටික එහෙ මෙහෙ කරන්න පුළුවන් නම්...”

ඔහු බොරළුවලින් සැදි ගොඩැල්ලක් දෙසට යමින් පැවසුවේය. “මම හිතන්නෙ පිටිසුමක් හොයාගන්න පුළුවන් වෙයි.”

ලෝරා ඔහුගේ උරහිසට ඉහළින් එබී බැලුවාය. ඊළි වැටුණ ස්ථර තුළ සම්පූර්ණ අන්ධකාරය රජයමින් පැවතිණි. “ඇතුළට යන්න තරම් විශාලද?”

“අපි හොයල බලමු!” ඔහු උඩින්ම තිබූ පාෂාණය ඇද්දේය. හිම සමඟ ඇදී ආ ලිහිල් ගල් කැබලි ඔහු ඉදිරියේ බිම පතිත විය. අඳුරු ඉඩවරය ගැඹුරට විහිදී තිබිණි. “මට උදව් කරන්න.”

“ආහ්, ඔයා ස්වදේශිකයන්ට කුඩාරම් ගහනවට ගෙවනවා. ඒත් බර ගල් හොලවන්න ඕන වුණාම, ඔයා ඒකට ඔයාගෙ බිරිඳව ඇදගෙන එනවා.”

“ඔතන ලිස්සන්න පුළුවන්. මේ පිටිසුමේ ඉහළම තැන.” ඔහු තවත් ගල් කීපයක් පසෙකට ඇද දැමුවේය. ලෝරා ඔහුට උදව් වූවාය. “ඔයාගෙ විදුලි පන්දම පාවිච්චි කරන්න. බලන්න ඒක කොච්චර දුරට ඇතුළට විහිදිලා තියෙනවද කියලා.”

තම බැගයෙන් පන්දම අතට ගත් ලෝරා එය ඉඩවරයට එල්ල කළාය. “මට ඇතුළු ජේන්නෙ නෑ.” මොහොතකට නිහඬ වූ ඇය ඉන්පසු කෑ ගැසුවාය. “දෝංකාරය!” අඳුරු කුටිය තුළින් ඇගේ හඬේ

ප්‍රතිරාවය දුර්වල ලෙස ඇදී ආවේය.

හෙන්රි සිය දෙබැම එසැවීය. “ආත්, සමාවෙන්න.”

“කොහොම වුණත්, ඒක ඇතුළට යද්දි විශාලයි. ඔයාගෙ කට විතරම ඇති.” ලෝරා සෙමින් ඔහුගේ හිස පිටුපසට පහරක් ගැසුවාය.

“මම හිතන්නෙ මේ ගල ඉවත් කරගන්න පුළුවන් වුණොත්, ‘අපි’ට ඇතුළට රිංගන්න පුළුවන් වෙයි.”

“ඔයා කියන්නෙ ‘මට’ ඇතුළට රිංගන්න පුළුවන් වෙයි කියල නේද?”

“ඇත්තෙන්ම ඔව්! කාන්තාවන්ට පළමු තැන.”

“කමකට නැති සිරිත්!” ලෝරා සරදම් ලෙස පැවසුවාය. ඔවුහු දෙදෙනාම පාෂාණය ඉවත් කිරීමට උත්සාහ කළහ. මඳ වේලාවක් වෙහෙස වීමෙන් පසු එය ඉවත් කර ගැනීමට ඔවුන්ට හැකි විය. දැන් එහි විවරය අඩි තුනක් පමණ උස් වූ අතර පුළුල්ම ස්ථානය අඩියකට වඩා මඳක් වැඩි විය. ඉඩවරයේ ඉහළ සිට පහළට බැලූ විට එහි පළල ක්‍රමයෙන් හීන වන බව නොපෙනෙන තරම් විය.

“ඔයාට රිංගන්න පුළුවන් වෙයි කියල ඔයා හිතනවද?” හෙන්රි විමසුවේය.

ලෝරා එක් අතක් ඇතුළට දමා ඉඩවරය පරීක්ෂා කළාය. “ඒක ඇතුළෙ ඉඩ තියෙනව. ඇතුළට රිංගගත්තට පස්සෙ හරි.” අනතුරුව, ඇය ඉඩවරය සමීපයටම ගොස් විදුලි පන්දම එතුළින් ඇතුළට යොමු කර, පහතට එල්ල කළාය. “ලිස්සයි කියල ඔයා කියපු කතාව හරි. ඒක තරමක බැවුමක්.”

“මම ඔයාව කඟියකින් බඳින්නම්.” තම මල්ල ලිහමින් හෙන්රි පැවසුවේය. “මොකක් හරි ප්‍රශ්නයක් වුණොත් මට ඔයාව ආපහු ඇදගන්න පුළුවන්.”

පැළඳ සිටි කඳු නැඟීමේ උපකරණයට කඟිය සවි කළ පසු, තම කෙස්වැටියට පෝති වේලයක් දමාගත් ලෝරා දෙපා මුලින් සිටින සේ විවරයට පිවිසුණාය. ඇතුළට පිවිසෙන විට ඇගේ කුහුභලය වැඩිවිණි. ලිහිල් මතුපිට වූ නෙරුම් ඇගේ දෙපාවලට දැනිණි.

“ඔයාට මොනවද පේන්නෙ?” හෙන්රි විමසුවේය.

“දිගටම ගල් තමයි.” ඇගේ දෑස් අඳුරට හුරු විය. ලෝරා නැවත විදුලි පන්දම දැල්වූවාය. “පතුලෙ තියෙන්නෙ සමතල පොළොවක්. හරියට...” ඇය නැවත විදුලි පන්දම එසවූවාය. ආලෝක දහරාව පර්වත බිත්තිවල ගැටිණි. ඉන් පසු අන්ධකාරය හැර කිසිවක් නොවීය.

“මෙතන ටිකක් පළල පැසේජ් එකක් තියෙනවා පහළට යන්න. ඒත් ඒක කොච්චර දුරක් ඇතුළට විහිදෙනවද කියල මට හිතාගන්න බැහැ. දිග මාර්ගයක්.” ඇගේ හඬෙහි ගැබ්ව තිබුයේ තැතිගැන්මකි. “මම හිතන්නෙ මිනිස්සු හඳුනු එකක්!”

“ඔයාට පහළට යන්න පුළුවන්ද?”

“මම උත්සාහ කරන්නම්.” ඇය පරීක්ෂාකාරී පියවරක් තබමින් සමබරතාවය රඳවා ගැනීමට දැන විහිදුවා ගත්තාය. කුඩා සුන්බුන් කැබලි පොළොව මත වැටී ගොඩගැසී තිබිණි. “ඒක ටිකක් බුරුල් එකක්. මට පුළුවන් වෙයි....”

බිඳුම් හඬක් සමග, ඇගේ දකුණු පාදයට යටින් තිබූ විශාල ගල බුරුල් විය. පුදුම විමටවත් ප්‍රමාද නොවී උඩුබැල්ලෙන් වැටුණු ඇය පහතට ලිස්සා ගියාය. විදුලි පන්දම ඉවතට විසි විය.

“ලෝරා! ලෝරා!”

“මම හොඳින්! ලිස්සල ගියා. එව්වරයි.” ඇය දෙපයින් නැඟී සිටියාය. ඝනැති ඇඳුම ඇයව සිරිමෙන් ආරක්ෂා කර තිබිණි.

“මම ආපහු ඔයාව ඇදල ගන්නද?”

“එපා. මට ප්‍රශ්නයක් නෑ. මට මෙතන පහළ හොඳට බලන්න පුළුවන් වෙයි.”

පහතට නැවී ලෝහ විදුලි පන්දම අතට ගන්නට සැරසෙන විටම...

තමා සිටින්නේ හුදෙකලාව නොවන බව ඇයට අවබෝධ විය. මොහොතකට, ඇය ගල් ගැසුණාය. ඒ බිය නිසා නොව කම්පනය නිසාය. ඉන්පසු නැඟී ආ කුතුහලය මැඩ ගත නොහැකි වූ ඇය තම හාත්පස පුරාම විදුලි පන්දම එල්ල කළාය.

“පැටියෝ...” ඇය හෙන්රි ඇමතුවාය.

“ඔව්?”

“රහසිගත නාසි ගවේෂක කණ්ඩායමක් ටිබෙටයට ගිය බවත්, ඊට පස්සෙ කාටවත් එයාල ගැන අහන්න නොලැබුණ බවත් කියන කතාව ඔයාට මතකද?”

“ඔයා දන්නවනෙ, මම ඒ සේරම අමතක කළා.” ඔහු උපහාසයටත් වඩා ඇනුම් පදයක ස්වරූපයෙන් හඬ නගා පැවසුවේය. “ඇයි?”

සතුට මුසු හඬක් ලෝරා වෙතින් ඇඳී ආවේය. “මම හිතන්නෙ මට මේ දැන් එයාලව හමු වුණා!”

෧෫ ෧෬ ෧෭ ෧෮

ලෙන තුළ සිරුරු පහක් තිබිණි. ඔවුන්ගේ මරණයට හේතුව ගල් ඇද වැටීමෙන් ගුහා පිවිසුම අවහිර වීම නොවන බව ඉක්මනින්ම පෙනී ගියේය. මමීකරණය වී තිබූ මළ සිරුරුවලින් පෙනී ගියේ ඔවුන්ට හිමාලයේ පවතින කටුක ශීතල දරාගැනීමට නොහැකිව මරණයට පත් වූ බවය. ගවේෂක කණ්ඩායමේ අනෙක් සාමාජිකයෝ ගුහාවේ ඉතිරිය පරීක්ෂා කරන අතරතුර, වයිල්ඩ් යුවළ තමුන්ගේ අවධානය මළ සිරුරු වෙත යොමු කළහ.

“කාලගුණය වෙනස් වීම විය යුතුයි.” හෙන්රි මිමිනුවේය. ඔහු, දිදුලන ලන්තැරුමෙන් මළ සිරුරු වඩාත් සමීපව පරීක්ෂා කළේය. “ඒ නිසා එයාලා ආරක්ෂා වෙන්න මෙනතට එන්න ඇති. ඒ වගේම එයාලට කවදාවත් ආපහු යන්න ලැබුණෙත් නැහැ.”

“ගල් ගැහිලා මැරෙන එක, මට නම් කවදාවත් ඕනෙ කරන දෙයක් නෙවෙයි.” ලෝරා පැවසුවාය.

පැසේජ මාර්ගයේ පහළ සිට, සෝනාස් නමැති ටිබෙට් මගපෙන්වන්නා ඔවුන්ව ඇමතුවේය. “මහාචාර්ය වයිල්ඩ්, මෙනත යමක් තියෙනවා.”

මළ සිරුරුවලින් මැත්ව හෙන්රි සහ ලෝරා ලෙනෙහි අභ්‍යන්තරයට පිවිසියහ. ලෝරා සිතූ ලෙසම, පැසේජය, පාෂාණය භාරා තැනූ කෘත්‍රිම එකක් විය. අඩි තිහක් පමණ ඉදිරියෙන් සිටි ගවේෂක කණ්ඩායමේ සාමාජිකයන් අත වූ විදුලි පන්දම් වලින් එහි අවසානයේ ඇත්තේ කුමක්ද යන්න පෙනී ගියේය.

එය දේවස්ථානයක් විය. එසේත් නැතිනම් සොහොනකි.

වතුරශ්‍රාකාර කුටීරය මධ්‍යයේ වූ අල්තාරය මත දකින්නට ලැබූ දෙය ඒ වන විටත් ජැක්ගේ නිරීක්ෂණයට ලක්වෙමින් තිබිණි.

“මේක ටිබෙටයට අයිති දෙයක් නෙවෙයි.” වයිල්ඩ් යුවළ ඇතුළට පිවිසෙද්දී ඔහු පැවසුවේය. “මේ අක්ෂර... ඒවා ග්ලොසෙල්. එහෙම නැත්නම් ඒකෙ වර්ගයක්.”

“ග්ලොසෙල්?” හෙන්රි පුදුමයත්, සතුටත් මිශ්‍ර හඬකින් විමසුවේය.

“මම නිතරම කියන්නෙ අත්ලාන්තික්වරුන්ගෙ භාෂාව ඉගෙන ගැනීම ප්‍රබල තරගයක් කියලයි.”

“එයාලගෙ මාතෘභූමියෙ ඉඳල මෙව්වර දුරක.” ලෝරා පැවසුවාය.

ඇය විදුලි පන්දම බිත්තිය මතට එල්ල කළාය. කැටයම් කළ

කුලුනු ගෙබිම සිට සිවිලිම දක්වා විහිදී තිබිණි. කෝණික ශෛලිය එහි පැහැදිලි කාර්යාත්මකත්වයට මුළුමණින්ම පාහේ ආක්‍රමණශීලී බවක් ලබා දුන්නේය. නාසිත් නිවැරදි විය හැකියයි ඇය සිතුවාය. ඇල්බට් ස්පියර්ට ගෘහනිර්මාණය ගැන ප්‍රවේසම්වීමට හැකිව තිබිණි.

කුලුනු අතර වූ අල්පෝන්නත කැටයම්වලින් මානව සිරුරු නිරූපණය විය. හෙන්රි විශාලතම කුලුන අසලට ගියේය. කැටයම් ශෛලිය හුරුපුරුදු නොවූ අතර, කුටියේ සෑම තැනකම දක්නට ලැබුණු කැටයම් නිරීක්ෂණය කරද්දී ඔහුට එහි අර්ථය සැණෙකින් අවබෝධ විය.

“පොසයිඩන්...” ඔහු කෙදිරුවේය.

ලෝරා ඔහුට එක් වූවාය. “දෙවියනේ, ඒ පොසයිඩන් තමා!” දෙවියන්ගේ රුව සම්ප්‍රදායික ග්‍රීක කැටයම්වලට වඩා වෙනස් විය. එහෙත් ඔහුගේ දකුණු අතෙහි රැඳී තිබූ ශල්‍ය හඳුනා ගැනීම කිසි ලෙසකින් වත් අපහසු වූයේ නැත.

“හොඳයි,” ජැක් පැවසුවේය. “ග්‍රොස්ට් මහත්මයා නිසැකවම සතුටු වෙයි ගවේෂණය සාර්ථක...”

“ග්‍රොස්ට් යකාට ගියාවෙ.” ලෝරා පැවසුවාය. “මේක අපේ ගවේෂණයක්. එයා කරපු එකම දේ අපිට සල්ලි දුන්න එක විතරයි.”

“හරි, හරි,” හෙන්රි ඇගේ පිටට තට්ටු කරමින් පැවසුවේය. “අඩුගාණේ අපි එයාට ස්තූති කරන්න ඕනෙ අපිට අපේ දුටුගෙ විශ්ව විද්‍යාල ගාස්තු ගෙවීම නතර කිරීම හෝ කාර් එක විකිණීම හෝ කියන දෙකෙන් එකක් තෝරගන්න නොවුණ එක පිළිබඳව.” ඔහු වටපිට බැලුවේය. “සෝනම්, මෙතන තව මොනව හරි තියෙනවද? වෙන කාමර හෝ පැසේජ?”

“නෑ,” සෝනම් පිළිතුරු දුන්නේය. “මෙතනින් ඉවරයි.”

“ආත්,” බලාපොරොත්තු කඩ වූ අයුරින් ලෝරා පැවසුවාය. “මෙතන මෙව්වරද? මං කියන්නෙ මෙව්වරද හම්බ වුණෝ ඒත් මට විශ්වාසයි තව...”

“මෙහෙ තව මොනව හරි තියෙන්න පුළුවන්,” හෙන්රි සහතික විය. “ගැටිය දිගේ තවත් සොහොන් කුටි තියෙන්න පුළුවන්. අපි

2. ගෘහ නිර්මාණශිල්පියකු වූ බර්නෝල්ඩ් කොන්රඩ් හර්මන් ඇල්බට් ස්පියර් දෙවැනි ලෝක යුද සමයේ නාසි ජර්මනියේ යුද උපකරණ සහ යුද නිෂ්පාදන කටයුතු පිළිබඳ ඇමතිවරයා විය. හිට්ලර්ගේ සම්පතමයකු වූ ඔහුට නියුරම්බර්ග් නඩු විභාගයේදී විසි වසරක සිර දඬුවම් නියම විය.

හොයල බලමු.”

ඔහු ආපසු පැසේජය ඔස්සේ මළ සිරුරු වෙත පැමිණියේය. ලෝරා සහ ජැක් ඔහු පසුපසින් පැමිණියහ. කුහර සහිත අක්ෂි ගෝලවලින් ඒවා ඔවුන් දෙස බලා සිටියහ. “කෘෂ් මෙයාලාගෙන් කෙනෙක් වුණොත් මම පුදුම වෙන්නෙ නෑ.”

“එයා...” ලෝරා එක් මළ සිරුරක් පෙන්වූවාය. “ඒ ඉන්නෙ අපේ ගවේෂණයෙ නායකයා.”

“ඔයා කොහොමද දන්නෙ?”

ඇය තම අත්වැසුම් පැලැඳි අතින් මළ සිරුරේ ළය පෙදෙස පෙන්වූවාය. හෙන්රි ලන්කැරුම සමීප කළේය. එතැන කුඩා ලෝහ පදක්කමක් වූ අතර එය අධිකාරිය හඟවන්නක් බව පෙනිණි.

මොහොතකට ඔහුගේ ගත හිරි වැටී ගියේය. ඒ එස්.එස්. හි සලකුණ වූ මරණයේ හිසයි. සංවිධානය විනාශ වී අඩ සියවසක් ගෙවී තිබුණත්, එහි තවමත් දුටුවන් බියපත් කරවන බලයක් ගැබ් වී තිබිණි.

“ජර්ගෙන් කෘෂ්.” මළ මිනිසාට තවත් සමීප වෙමින් අවසානයේ ඔහු පැවසුවේය. නාසි ගවේෂණයේ ප්‍රධානියා හිස් කබල සහිත එස්.එස්. පදක්කම පැලඳ මෙනැත සිටීමට නිශ්චිත හේතුවක් ඇති බව පැහැදිලිය. “කවදාවත් හිතුවෙ නෑ මට ඔයාව මුණගැහෙයි කියලා. ඒත් ඔයා මෙහෙට එන්න හේතුව මොකක්ද?”

“ඇයි ඒක හොයන්නෙ නැත්තෙ?” ලෝරා විමසුවාය. “එයාගෙ ගමන් මල්ල මෙනත තියෙනවා. පේන විදිහට එයාගෙ සටහන් පොත් සේරමත් ඒකෙ තියෙනවා. අරගෙන බලන්න.”

“ඔහොම ඉන්න, ඔයාට ඕන මට කියල ඒක කරවන්නද?”

“නිසැකවම, මම කොහොමත් මැරීවිච නාසින්ච අල්ලන්නෙ නෑ.”

“ජැක්?”

ජැක් හිස සැලුවේය. “මම ගනුදෙනු කරන්න කැමති මීට වඩා පරණ ඒව එක්ක. මේව අලුත් වැඩියි.”

“එහෙමද?” හෙන්රි විරිත්තමින් පැවසුවේය. ඔහු මළ සිරුරට සමීප වී, එය තිබූ ආකාරයට අවම හානියක් සිදුවන පරිද්දෙන් ගමන් මල්ල ඉවතට ඇද ගත්තේය.

මුලදී එහි අත්තර්ගත දෑ සාමාන්‍ය දෑ සේ පෙනිණි. දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ දිරායාමට ලක් වූ විදුලි පන්දමේ මලකඩ මතු වී තිබිණි. බැටරි

දිරාපත් වී එය ආවරණය දක්වාම පැතිර ඇති බව පෙනිණි. ශ්‍රීස්වලින් ආරක්ෂා කර තිබූ කඩදාසියක කණ්ඩායමේ අවසන් ආහාර වේලේ අවශේෂ විය. එහෙත් මේ නොවැදගත් සුන්බුන්වලට පසුව පිටතට පැමිණි දෑ සිත් ඇදගන්නාසුලු විය. නැවු සිතියම්, සම් බැම්මෙන් කළ සටහන් පොත්, තවත් ග්ලොසෙල් අක්ෂර සටහන් කළ කඩදාසියක්, සිතියමක් මෙන් පෙනුණු තඹ පත්‍රයක්, සහ ස්ථර කීපයක් ප්‍රවේසමෙන් ඔතන ලද යමක් එතුළ විය. සැබැවින්ම මෙවැනි අඳුරු කුටියකින් එවැන්නක් සොයා ගැනීම හෙත්රිව පුද්ගලයාට පත් කරවන්නක් විය.

ලෝරා තඹ කැබැල්ල අතට ගත්තාය. "වැලි ගැවිලා... ඔයා හිතන්නෙ මේක එයාලා මොරොක්කෝවෙන් හොයාගන්න එකක් කියලද?"

"එහෙම වෙන්න පුළුවන්," හෙන්රිගේ මුල්ම පරීක්ෂාවට ලක් විය යුතුව තිබුණේ සටහන් පොත් වූවත්, අද්භූත වස්තුව කෙරෙහි ඔහුගේ කුතුහලය දැඩි වී තිබිණි. පැතලි, අඩියකට වඩා දිගින් අඩු, විශ්වාස කළ නොහැකි තරමට බරැති ඒ වස්තුව ඔහු ලන්තැරුම අසලම බිමින් තබා වස්තුවේ බාහිර ආවරණය ඉවත් කළේය.

"මොකක්ද ඒක?" ලෝරා විමසුවාය.

"හිතාගන්න බැහැ. මම හිතන්නෙ ඒක ලෝහයක්. හයියයි." විල්ලුද ආවරණය කාලයත් සමඟ සිතලටම දැඩි වී තිබිණි. එබැවින් හෙන්රිට අවසන් ස්ථරය ඉවත් කිරීමට තරමක වෙනසක් දැරීමට සිදු විය.

"ආව්," ලෝරා පැවසුවාය. ජැක්ගේ දෑස් පුද්ගලයෙක් විශාල විය.

විල්ලුද ආවරණය තුළ වූ ලෝහ දණ්ඩ අඟල් දෙකක් පමණ පළලින් යුක්ත විය. එක් අන්තයක් රවුම් හැඩයක් ගෙන තිබිණි. එහි මතුපිට ඊ හිසක් සලකුණු කර තිබිණි. ලන්තැරුමේ නිල් පැහැති මද ආලෝකයේ පවා, වස්තුව රතු පැහැයට හුරු රන් පැහැයකින් දිලුනන්නට විය. ස්වභාවධර්මයේ හමුවන කිසිවක් එයට සමාන කළ නොහැකි බව පෙනිණි.

පුද්ගලයෙත් ගල් ගැසුණු හෙන්රි, තවත් හොඳින් එය දැක ගැනීමට පහතට නැමුණේය. ලෝරා අත තිබූ කැබැල්ල මෙන් නොව, දණ්ඩේ ගෙවී ගිය සලකුණු හෝ දිරාපත් වීමේ ලකුණු දක්නට නොලැබිණි. එය අලුතින් ඔප දැමුවාක් මෙන් දිස්නය දුන්නේය. ලෝහය රන් හෝ ලෝකඩ නොවීය. එහෙත්...

ලෝරා තමාට හැකි පමණ පහතට නැමුරු වූවාය. සිතල මතුපිට

මත ඇගේ හුස්ම මිදී ගියේය. “ඒක මම හිතන එකද?”

“ඒ වගේ ජේන්නෙ. මගෙ දෙවියනේ! මට ඒක විශ්වාස කරන්නත් බැහැ. නාසින් ඔරිකැල්කම්වලින් හදපු පුරාවස්තුව ඇත්තටම හොයාගෙන. හරියටම ජලේටෝ විස්තර කළා වගේමයි. නියම, දෙවියන්ට පුද කරපු අත්ලාන්තික්වරුන්ගේ පුරාවස්තුව. අවුරුදු පණහකට කලින් ඒක එයාල ළඟ තිබ්ලා.”

“ආපහු ගෙදර ගියාම ඔයා නීනාගෙන් සමාව ඉල්ලන්න. ඔයා එයාට ණයයි.” ලෝරා පැවසුවාය. “එයා නිතරම හිතුවෙ මොරොක්කෝවෙදි එයාට හමුවුණු කැබැල්ල ඔරිකැල්කම් කියලයි.”

“මම හිතන්නෙ මම එහෙම කරයි.” පැවසූ හෙන්රි, දණ්ඩ ප්‍රවේසමෙන් ඔසවා ගත්තේය. “මේක, වර්ණය අවපැහැ වුණ ලෝකඩ වෙන්න විදිහක් නැහැ.” එහි යට පැත්ත පැතලි නොවන බව ඔහුට පෙනී ගියේය. එහි අවසානය කවාකාර තෙරුම්වලින් සහ චතුරශ්‍රාකාර හැඩයකින් යුක්ත විය. ඉහළ පැත්තේ එම ස්ථානයේම වූයේ අංශක හතළිස් පහක පමණ ආනතියකින් යුක්ත වූ කුඩා තච්චකි. “මම හිතන්නෙ මේක යම් ලොකු වස්තුවක එක කොටසක්,” ඔහු පැවසුවේය. “ඒ කියන්නෙ මේක මොකක හරි එල්ලල තිබුණ දෙයක් වගේ ජේන්නෙ.”

“එහෙම නැත්නම් දෙපැත්තට වැනුණු දෙයක්.” ලෝරා යෝජනා කළාය. “හරියට අවලම්බයක බාහුවක් වගේ.”

හෙන්රි එහි කොටා තිබූ ඊ හිස ඔස්සේ තම ඇඟිලි තුඩු ගෙන ගියේය. “දර්ශකයක්ද?”

“මේ සලකුණු මොනවද?” ජැක් විමසුවේය. පුරා වස්තුවේ මුළු දිග ඔස්සේම සිහින් රේඛාවන් වැටී තිබිණි. එහි එක් එක් පැත්තේ එක සමාන ලෙස බොඳ වූ සංකේත සටහන් කර තිබිණි. කාණ්ඩ ලෙස සටහන් කර තිබූ කුඩා තිත් සමූහයක්ද විය. එක් කාණ්ඩයක වූ තිත් ප්‍රමාණය අටකි. එසේම එහි දර්ශනය වූ...

“තවත් ග්ලොසෙල් අක්ෂර,” හෙන්රි පැවසුවේය. “ඒත් ඒවා සොහොනෙ තිබුණ ඒවාට සමාන නැහැ. බලන්න, මේ තියෙන සමහර ඒවා විත්‍රාක්ෂර වගේ.” ඔහු ඒවා පිරිමදිමින් සංසන්දනය කළේය. ඒවා එකම ශෛලියෙන් යුක්ත විය. “කුතුහලය තවත් වැඩි වෙනවා.”

ජැක් තවත් සමීප විය. “ජේන විදිහට ඒවා ඔල්මෙක් වගේ. එහෙම නැත්නම් ඒකට සමීප දෙයක්. පුළුම විදිහට මිශ්‍ර විමක්...”

“මොනවද ඒවායින් කියවෙන්නෙ?” ලෝරා විමසුවාය.

“හිතාගන්න බැහැ. ඒක නිසැකවම මම දන්න භාෂාවක් නෙවෙයි. තවම දන්න භාෂාවක් නෙවෙයි.” ඔහු පැවසුවේය.

“ජේන විදිහට ඒව එකතු කරල තියෙන්නෙ මේක හැදුවට පස්සෙ.” හෙතර් පැවසුවේය. “මේ කැටයම්, ඊ හිසට වඩා ගොරහැඬියි.” ඔහු අද්භූත වස්තුව නැවත විල්ලුද මත තැබුවේය. “මේකෙන්ම තහවුරු වෙනවා අපි මෙහෙ ආව එක නිවැරදියි කියලා.” පැවසූ හෙතර්, ලෝරාව වැළඳගත්තේය. “අපි ඒක කළා! අත්ලන්තික් කියන්නෙ මිත්‍යාවක් නෙවෙයි කියන එකට අපි සැබෑ සාධක භොයාගන්නා.”

ඇය ඔහුව සිප ගත්තාය. “දැන් අපිට කරන්න තියෙන්නෙ අත්ලන්තික් භොයාගන්න එක විතරයි නේද?”

“හොඳයි, එක වතාවකට එක පියවරයි.”

ගුහාවේ අභ්‍යන්තරයෙන් ඇසුණු කැගැසීම් හඬ ඔවුන්ගේ අවධානය ඒ දෙසට යොමු කරවීමට සමත් විය. “පහළ මොනවහරි තියෙනවා, මහාචාර්යතුමා!” සෝනාම් කෑ ගැසුවේය.

පුරාවස්තුව බිම තිබෙන්නට හැර, හෙතර් සහ ලෝරා, ටිබෙට් ජාතිකයා වෙත දිව ගියහ. “මේ බලන්න,” සොහොන් බිත්තියට තම විදුලි පන්දම එල්ල කරමින් සෝනාම් පැවසුවේය. “මම හිතුවෙ ඒ මේ බිත්තියෙ තිබුණ නිකම්ම පැල්මක් කියලා. ඒත් ඊට පස්සෙ මට යමක් අවබෝධ වුණා.” එක් අත්වැස්මක් ඉවත් කරමින්, ඔහු තම ඇඟිලි තුඩ සිරස් පැල්මේ ඉහළට තැබුවේය. “ඒක හරියටම එක සමාන පළලයි. අතනත් ඒ වගේම එකක් තියෙනවා.” අඩි නිවයක් පමණ දුරින් තිබූ බිත්තිය වෙත අත දිගු කරමින් ඔහු පැවසුවේය.

“දොරටුවක්ද?” ලෝරා විමසුවාය.

හෙතර්, පැල්ම ඔස්සේ තම විදුලි පන්දම එල්ල කළේය. අඩි අටක් පමණ ඉහළට යන විට එය තිරස් අතට විහිදී තිබිණි. “විශාල දොරක්. ජැක් මේක දකින්න ඕනෙ.” ඔහු හඬ උස් කර ජැක් ඇමතුවේය. “ජැක්? ජැක්?” දෝංකාරය හැර වෙනත් කිසිදු හඬක් නොනැගිණි. “එයා කොහෙද?”

ලෝරා හිස සැලුවාය. “මේකා මාර වෙලාවටනේ මුත්‍රා කරන්න යන්නෙත්! සියවසේ වඩා වැදගත්ම පුරාවිද්‍යාත්මක සොයාගැනීම වගේම...”

“මහාචාර්ය වයිල්ඩ්!” ටිබෙට් ජාතිකයන්ගෙන් අයෙකු පැවසුවේය. “එළියෙ මොනව හරි වෙනවා! ඇහුම්කන් දෙන්න!”

කණ්ඩායම නිහඬව සවන් යොමු කළහ. තද ගෙරවුම් හඬක්

ඇසෙන්නට විය.

“හෙලිකොප්ටරයක් නේද?” ලෝරා විශ්වාස කළ නොහැකි අයුරින් පැවසුවාය. “මෙහෙ?”

“එන්න,” පිටිසුම වෙත දිව යමින් හෙන්රි පැවසුවේය.

පිටත අහස සැලකිය යුතු තරමකින් අඳුරු වී තිබිණි. පාෂාණ කුලුනට යොදා තිබූ කඹය ආධාරයෙන් හෙන්රි පිටතට බඩ ගැවේය. ලෝරා ඔහුගේ පසුපසින් පැමිණියාය.

“ඒන හමුදාවෙන්ද?” ලෝරා විමසුවාය.

“එයාල කොහොමද දන්නෙ අපි කොහෙ ඉන්නවද කියල? සුලාඕඩෙන්ග්වලට යනකල් අපිවත් දන්නෙ නෑ අපි හරියටම කොහෙටද යන්නෙ කියල.” පිටිසුමෙන් පිටතට පැමිණි හෙන්රි පුළුල් ගැටියට පා තැබුවේය. කාලගුණය අයහපත් වෙමින් තිබූ අතර, සුළඟ වේගවත් විය.

එහෙත් දැන් ඔහුගේ ප්‍රමුඛ අවධානය යොමු වී තිබුණේ කාලගුණය කෙරෙහි නොවේ. ඔහු හෙලිකොප්ටරය සෙව්වේය. එයින් නැගුණු හඬ දැඩිව ඇසුණත් තවමත් එය ඔවුන්ගේ දර්ශන පථයට එළඹ නොතිබිණි.

එසේම ජැක්ද පෙනෙන්නට නොසිටියේය.

ඔහුගේ පිටුපසින් ලෝරා පිටතට පැමිණියාය. “ඒක කොහෙද?”

හෙලිකොප්ටරය දර්ශනය වීමත් සමඟ ඇගේ ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු ලැබිණි. ®

ඒ චිත්‍රයේ නොවන බව හෙන්රි සැණකිත් වටහා ගත්තේය. එහි රතු තරුවක සලකුණු නොතිබිණි. එහි කිසිදු සලකුණක් නොතිබිණි. වලිගයේ අංකයක් පවා දක්නට නොවීය. මුසල අඳුරු අළු පැහැය සැණකිත් ඔහුගේ මතකයට ගෙන ආවේ විශේෂ බලකායයි. එහෙත් කාගේද?

වර්ගය හඳුනා ගැනීමට තරම් ගුවන් යානා පිළිබඳ ඔහුගේ දැනුම ප්‍රමාණවත් වූයේ නැත. එහෙත් මගී කුටිය තුළ මිනිසුන් කීපදෙනෙකු රැගෙන යාමට තරම් එය විශාලත්වයෙන් යුක්ත බව පෙනිණි. නියම කුටියේ විදුරුව තුළින් ඔහුට නියමුවා දක්නට ලැබිණි. ඔහුගේ හිස දෙපසට යොමු වන ආකාරයෙන් ඔහු යමක් සොයන බව පෙනී ගියේය. යම් කෙනෙකු සොයන බව පෙනිණි.

ඒ ඔවුන්වය!

“ආපහු ලෙනට යන්න!” ඔහු ලෝරාට කෑ ගැසුවේය. කලබලයට

පත් බැල්මකින් යුතුව ඇය අඳුර තුළ අතුරුදන් වූවාය.

හෙලිකොප්ටරය ළං වෙමින් තිබිණි. තරමක් පහත් වන විට අවට හිම විසිරී ගියේය. හෙතරි ගුහාවේ පිවිසුමට වාරු විය.

නියමුවන්ගෙන් කෙනෙක් පහළට අත දිගු කර යමක් පෙන්වීය. ඒ හෙතරිය.

පිටසක්වලකින් ආ යෝධ කෘමියෙකු මෙන් හෙලිකොප්ටරය කරකැවෙන්නට වූයේ, කෘමියාගේ දෑස් බඳු, නියමු කුටියේ විශාල වීදුරු තුළින් හෙතරිව හොඳින් දැක ගැනීමට ප්‍රමාණවත් පරිද්දෙනි. ඉන්පසු එය නැවත ඉවතට හැරිණි. පසුපස දොර ලිස්සා ගොස් විවර විය. මොහොතකට පසු කඹ දෙකක් දඟර දිග හරිමින් පහතට වැටී සර්පයන් සේ ඵල්ලෙන්නට විය.

අඳුරු රූපකාය තුනක් කඹ දිගේ පහතට බසින්නට විය.

ඔවුන් ආයුධ සන්නද්ධ බව, ඔවුන්ගේ පිටේ ඵල්ලෙමින් තිබූ ස්වයංක්‍රීය රයිෆලවලින් හෙතරිට අවබෝධ විය.

ගවේෂණය සඳහා රැගෙන විත් තිබුණ එකම ආයුධය වූයේ සරල දඩයම් තුවක්කුව පමණි. වෙඩි තැබීමට වඩා වන සතුන් පළවා හැරීමට එය යොදා ගැනිණි. එසේම මේ මොහොතේ එය ඔවුන් අත නොවීය. එය කඳවුරේ දමා විත් තිබිණි.

පළමු මිනිසුන් දෙදෙනා බිමට පැමිණි වහාම, තවත් දෙදෙනෙක් කඹය දිගේ පහතට බැසීමට පටන් ගත්හ. ඔවුන්ද ආයුධ සන්නද්ධව සිටියහ. හෙතරි සිදුර තුළින් පසුපසට පැන්නේය. ගල් කුලුනු අතරින් ලිස්සා ගිය ඔහු තදින් ගුහාවේ පත්ලේ ගැටිණි.

“හෙතරි!” ලෝරා කෑ ගැසුවාය. “මොනවද මේ වෙන්නේ?”

“මම හිතන්නෙ නෑ, එයාල මිත්‍රයෝ කියල,” ඔහු සුදුමැලි වකින් පැවසුවේය. “එතන අඩු ගාණෙ හතරක්වත් ඉන්නවා. සේරම අතේ ආයුධ තියෙනවා.”

“දෙවියනේ, එතකොට ජැක්?”

“මම දන්නෙ නැහැ, මම එයාව දැක්කෙ නැහැ. අපි අර දොර විවෘත කරගන්න ඕනෙ. එන්න.” ලෝරා ඉක්මනින් සොහොන වෙත යත්ම, හෙතරි මළ සිරුරු අසල බිම වැටී තිබූ පුරාවස්තුව අසුලාගෙන, එය ආරක්ෂිතව විල්ලුද රෙදි කැබැල්ලේ ඔතාගෙන ඵදෙසට දුවන්නට විය.

ටිබෙට් ජාතිකයන් සිව් දෙනා උමතුවෙන් මෙන් සොහොන් බිත්ති පරීක්ෂා කරමින් සිටියහ.

“මෙනත මොකුත් නැහැ.”

“එතන මොකක්හරි තියෙන්න ඕන!” හෙන්රි කෑ ගැසුවේය. “මුදනයක්, යතුරු සිදුරක්, මොකක්හරි!” ඔහු පිටුපස බැලුවේය. රූපකායක සෙවණැල්ලක් පිවිසුම අසලම පෙනිණි. පොළොවේ ගිලී ගියාක් මෙන් මොහොතකින් එය අතුරුදන් විය. ඒ වෙනුවට තවත් රූපකායක් එතැනට පැමිණියේය. “විනාසයි! උන් ගුහාව ඇතුළට ඇවිත්.”

ලෝරා ඔහුගේ අතින් අල්ලාගත්තාය. “හෙන්රි,”

තවත් සෙවණැල්ලක්, තවත් එකක්, තවත්...

මිනිසුන් පස් දෙනෙක්. සියල්ලෝම ආයුධ සන්නද්ධව...

ඔවුන් කොටු වී තිබිණි.

රතු රේඛාවන් අඳුර තුළ නලියන්නට විය. ලේසර් කිරණ පසුපසින් දීප්තිමත් හැලපත් විදුලි පන්දම් ආලෝක ධාරාවන් ඇදී ආවේය. සුළු මොහොතකින් කුඩා, මිනිසුන් කණ්ඩායමේ සියල්ලෝම සොහොන් කුටිය තුළට පැමිණියහ.

ආලෝක කිරණවලින් දැස් අඳව, කළ යුත්තේ කුමක්දැයි සිතාගත නොහැකිව හෙන්රි ගල් ගැසිණි. ඔවුන්ට දිව යාමට අතක් නොතිබූ අතර, ලේසර් ආලෝක ධාරා ඔවුන්ගේ සිරුරු මතට යොමු වී තිබිණි. කිනම් ආකාරයකින්වත් සටනක් දීමට ඔවුන්ට හැකියාවක් නොතිබිණි.

“මහාචාර්ය වයිල්ඩ්!”

හෙන්රි පුදුමයට පත් විය. ඔවුහු, ඔහුව නමින් දැන සිටියහ.

“මහාචාර්ය වයිල්ඩ්,” නැවත හඬ නැගිණි. එය ගැඹුරු උස් ස්වරයකි. එහි වූයේ ශ්‍රීක උච්ඡාරණ උරුවක්ද? “නුඹල ඉන්න තැනම ඉන්න. ආචාර්ය වයිල්ඩ් නුඹත්,” ලෝරාටද නියෝග ලැබිණි.

ආක්‍රමණිකයෝ ඉදිරියට පැමිණියහ.

“උඹල කවුද?” හෙන්රි විමසුවේය. “උඹලට මොනවද ඕනෙ?”

විදුලි පන්දම් අතැතිව සිටි මිනිසුන් නැවතුණහ. උසැති රූපකාය පමණක් දිගටම ගවේෂක කණ්ඩායම දෙසට පැමිණියේය. “මගේ නම ගියෝවන්නි ක්වෝඩාස්,” මිනිසා පැවසුවේය. හෙන්රිට ඔහුව දැක ගැනීමට, සොහොන් කුටියේ බිත්තිවලින් පරාවර්තනය වූ ආලෝකය ප්‍රමාණවත් විය. නොවරදිනසුලු රෝම නාසයකින් යුත් ත්‍රිකෝණාකාර මුහුණක්ද, කළු කෙස්වැටියක්ද ඔහුට තිබිණි. “මට මොනවද ඕනෙ? කතාගාටුයි කියන්න.. ඔබව.”

ලෝරා වික්ෂිප්තව ඔහු දෙස බැලුවාය. “තමුත් මොනවද මේ කියන්නෙ?”

“මම කියන්නෙ මේකයි. නුඹලගෙ ගවේෂණය දිගටම කරගෙන යන්න මට ඉඩදෙන්න බැහැ. ලෝකයට තියෙන අවධානම ඕනෙවටත් වඩා වැඩියි. මට කනගාටුයි.” මොහොතක් තම හිස නවාගෙන සිටි ඔහු පියවරක් පසුපසට විය. “මේක පෞද්ගලික කෝන්තරයක් නෙවෙයි.”

ලේසර් දහරා හෙත්රි සහ ලෝරා වෙත යොමු විය.

හෙත්රි තම මුව විවර කළේය. “ටිකක් ඉන්න...”

සොහොන් කුටියෙන් අවහිරව තිබූ අවකාශය ස්වයංක්‍රීය අවිචල හඬ රැවි නැංවීය.

වෙඩි හඬේ දෝංකාරය මැකී යන අතරතුර ක්වෝබ්‍රාස්, මුනිස්සම්වලින් සිදුරු වූ සිරුරු හය දෙස බලා සිටියේය. ඉන්පසු ඔහුගේ වේගවත් නියෝග නිකුත් විය. “එයාලගෙ ගවේෂණයට සම්බන්ධ හැම දෙයක්ම එකතු කරගන්න. සිතියම්, සටහන්, හැම දෙයක්ම. ඒ වගේම අර තියෙන සිරුරුවලටත් ඒකම කරන්න.” ඔහු මියගිය නාසින් පෙන්වමින් පැවසුවේය. “මම හිතනවා ඒ කෲස් ගවේෂණයෙන් ඉතුරු වුණ අය කියලා. එක ඓතිහාසික අබිරහසක් විසඳුණා.” ඔහුගේ මිනිසුන් මළ සිරුරු පරීක්ෂා කරන අතරතුර ක්වෝබ්‍රාස් තමාටම මතුරා ගත්තේය.

“ගියෝවන්නි,” හෙත්රිගේ සිරුර පරීක්ෂා කරමින් සිටි එක් මිනිසෙක් කෑ ගැසුවේය.

“ඒ මොකක්ද යූර්?”

“ඔයා මේක දකින්න ඕනෙ.”

ක්වෝබ්‍රාස් එදෙසට ගියේය. “දෙවියනේ!”

“ඒක ඔරිකැල්කම් නේද?” තමා විසින් දවටනයෙන් පිටතට ගන්නා ලද වස්තුවට විදුලි පන්දම් ආලෝකය එල්ල කරමින් යූරි වොල්ගාන් පැවසුවේය. තද තැඹිලි පැහැති දීප්තියේ පරාවර්තනය මිනිසුන් දෙදෙනාගේ මුහුණු මත වැටිණි.

“ඔව්... ඒත් ඒවයින් හදපු සම්පූර්ණ පුරාවස්තුවක් මම මීට කලින් කවදාවත් දැකලා නැහැ. නිකම් කැල්ලක් හැරෙන්න.”

“ඒක ලස්සනයි... ඒ වගේම ඒකෙන් වාසනාව උපයන්න පුළුවන්. ඩොලර් මිලියන ගාණක්. මිලියන දස දහස් ගාණක්.”

“අවම තරමේ...” ක්වෝබ්‍රාස් පුරාවස්තුව තුළින් දිස්වන තම

දැසේ පරාවර්තනය දෙස දිගු වේලාවක් බලා සිටියේය. ඉන්පසු ඔහු අනපේක්ෂිත ලෙස සෘජු විය. "ඒත් මේක තියන්න වෙන්තෙ හංගලා..." විදුලි පන්දම අතට ගත් ඔහු සොහොන් කුටියේ බිත්ති පරීක්ෂා කළේය. එහෙත් අල්පෝන්නත පැරැණි දේව රූප හැර වෙනත් කිසිවක් ඔහුට දැකගැනීමට නොලැබිණි. අල්තාරය දෙසට හැරුණු ඔහු ඉක්මනින් අක්ෂර පරීක්ෂා කළේය. "ග්ලොසෙල්. ඒත් අත්ලන්තික්වරු ගැන කිසිම දෙයක් නැහැ."

"සමහරවිට අපිට සොහොන් කුටිය පරීක්ෂා කරන්න වෙයි," පැවසූ වොල්ගාන්, පුරාවස්තුව එහි විල්ලුද දවටනයේ එතීමට පෙර ස්වල්ප වේලාවක් එදෙස බලා සිටියේය.

ක්වෝබ්‍රාස්, වොල්ගාන් පැවසූ දෙය සලකා බැලීය.

"නෑ," අවසානයේ ඔහු පැවසුවේය. "මෙතන මොනවත් නෑ. ඒක කොල්ලකාල වෙන්න ඇති. ඇත්තටම මං හිතුවේ වයිල්ඩ් ජෝඩුව අපිට ඉස්සරහට යන්න මොකක්හරි හෝඩුවාවක් ඉතුරු කරලා යයි කියල. ඒත් අන්තිමට බැලුවම ඒ පාරත් මෙතනින් ඉවර වෙනවා. කුණාටුව එන්න කලින් අපි මෙතනින් පැනගන්න ඕනෙ." ආපසු හැරුණු ඔහු ගුහාවේ පිටිසුම දෙසට ගියේය.

ඔහුට පිටුපසින් පැමිණි වොල්ගාන්, තම උරහිසට ඉහළින් පිටුපස බලා කිසිවෙකු බලා නොසිටින බව සැක හැර දැන ගැනීමෙන් පසු, පුරාවස්තුව ඔහුගේ සන ජැකට්ටුව තුළ රැවා ගත්තේය.

ගැටියේ කෙළවර සිටි ක්වෝබ්‍රාස් ඉහළ කරකැවෙන හෙලිකොප්ටරයට සංඥා කර, ගවේෂක කණ්ඩායමේ කඳවුර අසල සිටගෙන සිටින මිනිසා දෙසට හැරුණේය. "ඔබ හරි දේ කළා."

ජැක්ගේ මුහුණ ජැකට්ටුවේ හිස් වැස්ම තුළ සැඟව තිබිණි. "මම මේ ගැන ආඩම්බර වෙන්නෙ නැහැ. එයාල මගෙ මිත්‍රයෝ. ඒ වගේම එයාලගෙ දූවට මොකද වෙන්නෙ?"

"ඒක කරන්න සිද්ධ වුණා." ක්වෝබ්‍රාස් පැවසුවේය. "අත්ලාන්තික් ගැන එළිදරව් වෙන්න දීල අහක බලන් ඉන්න පුළුවන්කමක් නෑ, සහෝදරත්වයට." ඔහු මුහුණ හැකිළුවේය.

"අඩුම ගාණේ ක්‍රිස්ටියන් ෆ්‍රොස්ට් වගේ එකෙක්ට. මිනිහ දන්නවා අපි උභ්‍ය ගැන ඇහැගහගෙන ඉන්නේ කියලා. ඒකයි උභ්‍ය වයිල්ඩ්ලා වගේ අතරමැදියෝ ලවා මේ වැඩේ කරවගන්න හදන්නේ."

“මොකක්... මම ඔබලට වැඩ කරන බව ග්‍රොස්ට් දැනගන්නොත් මොකද වෙන්නේ?” ජැක් කලබලයෙන් විමසුවේය.

“ඒක අනතුරක් බව ඔහුට ඒත්තු ගන්වන්න ඔබට සිද්ද වෙයි. අපිට පුළුවන් ඔබව පුලාඕඩෙන්ග් ඉඳන් කිලෝමීටර් දහයක් ඇතින් බස්සන්න. අපිත් එක්ක ඔබව දකින එකේ අවදානම පුළුවන් තරම් අඩු කරන්න ඕනි. ඊට පස්සෙ ඔබට පුළුවන් ගම්මානයට ඇවිදගෙන ගිහින් ග්‍රොස්ට්ව සම්බන්ධ කරගන්න. එයාට මේ තරක ආරංචිය දෙන්න. හිම කුණාටුවෙන් දිවි ගලවගත්තෙ ඔබ විතරයි කියන්න. එහෙම නැත්නම් ගල් පෙරළණා කියන්න. ඔබ කැමති විදිහක්.” ක්වොබ්‍රාස් අත එසවීය. “රේඩියෝ දුරකථනය කෝ?”

තම ගමන් මල්ල ඇවිස්සූ ජැක්, ‘ස්වර්ණමය ශිබිරය’ පිහිටි ස්ථානය ක්වොබ්‍රාස්ගේ කණ්ඩායමට දැනුම් දීමට යොදා ගත් සම්ප්‍රේෂකය, එහි හිමිකරු අතට දුන්නේය. “මට අනෙක් මිනිස්සු එක්කත් කතා කරන්න වෙයි. චිත බලධාරීන්, අමෙරිකානු තානාපති කාර්යාලය..”

“ඔබේ කතාව හරියට ගොතාගන්න. ඒ වගේම ඔබ අමෙරිකාවට ආපහු යද්දි ඔබේ ගාස්තුව සුදානම් වෙලා තියෙයි. කවුරු හරි කෙනෙක් ඉදිරියෙදි වයිල්ඩ්ගෙ මාර්ගයෙ යන්න උත්සාහ කළොත්, ඔබ මට ඒක දැනුම් දෙන්න ඕනෙ. තේරුණාද?”

“ඒකටනෙ ඔබ මට ගෙවන්නෙ,” ජැක් උදාසීන අයුරින් පැවසුවේය. ®

සිහින් හිනාවක් සමඟින්, ක්වොබ්‍රාස් ඔවුන් වෙත ළඟා වන හෙලිකොප්ටරය දෙස බැලුවේය. එහි විදුලි පහන් අඳුරු අහසේ දිලෙමින් තිබිණි.

මිනිත්තු පහකට පසු, මළ සිරුරු පමණක් එහි ඉතිරි කර එය පිට වී ගියේය.

නිව්යෝජිත නිගමය

වසර දහසකට පසු

ආචාර්ය නිනා වයිල්ඩ් දොර වසා දැමුවේ ගැඹුරු හුස්මක්ද සමගිනි. ඇගේ රූපය අඳුරු විදුරුවෙන් පරාවර්තනය වී දිස්විණි. ඇය සාමාන්‍යයෙන් සැරසෙන ආකාරයට වඩා වෙනස් අයුරින් අද සැරසී සිටියාය. වෙනදා සැහැල්ලු ඇඳුමක් හැඳ, තඹවත් කෙස්වැටියට පෝනි ටේලයක් දමන ඇය, අද හැඳ සිටින්නේ ඇය කලාතුරකින් සැරසෙන නිල් පැහැති කලිසමකින් සහ බිලවුසයකිනි. කෙස්වැටිය පවා මනා සැලකිල්ලකින් යුතුව සකස් කර ගැනීමට ඇය වගබලාගෙන තිබුණාය. මෙය තීරණාත්මක හමුවකි. එයට සහභාගී වන සියල්ලෝම ඇය දැන සිටියත්, ඇයට තවමත් එය හැකිතරම් වෘත්තීය මට්ටමින් සිදු කිරීමට අවශ්‍ය වී තිබිණි. කඩිමුඩියේ ලකැස්ති විමේදී අත්වැරදීමකින් තොරව ආලේපන ස්වල්පයක් තම කම්මුලක තැවරී ඇති බව පෙනුණත්, එය නොතකමින් ඇය කාමරයට ඇතුළු වූවාය. ඒ අතරවාරයේ ඉබේටම ඇගේ අත, තම ගෙල රැඳී පෙන්වනය වෙත ගියේය. එය ඇගේ වාසනාවේ මන්ත්‍රය විය.

එය අගල් දෙකක් පමණ දිගින් යුක්ත වූ, තියුණු දාර සහිත වක්‍ර හැඩයේ ලෝහ කැබැල්ලක් විය. වසර විස්සකට පෙර ඇගේ මාපියන් සමඟ මොරොක්කෝවේ ගවේෂණයක යෙදෙද්දී, රළු වැල්ලේ ගිලී තිබිය දී එම වස්තුව ඇයට හමු විය. එවිට ඇය අට හැවිරිදි දැරියක වූවාය.

ඒ කාලයේ ඇගේ හිස අත්ලාන්තික් සම්බන්ධ කතාවලින් පිරී තිබිණි. එහෙයින් එය, අතුරුදන් ශිෂ්ටාචාරය පිළිබඳ අර්ථ දැක්වූ ප්ලේටෝගේ විස්තරවල සඳහන් ඔරිකැල්කම් නමැති ලෝහයෙන් තනා ඇති බව ඇයගේ විශ්වාසය විය. දැන්, තරමක් විචාරශීලී වැඩිහිටි දෘෂ්ටියෙන් බලන විට, තම පියා නිවැරදි බව ඇයට පිළිගැනීමට සිදු වී තිබිණ. එය අවපැහැ ගැන්වුණු ලෝහ කැබැල්ලකට වැඩි යමක් නොවන බවත්, කවුරුත් හෝ විසින් එම ඵලකට නැති ලෝහ කැබැල්ල එකී භූමියට විසි කර දමනු ලැබ ඇති බවත් පියාගේ මතය විය. එහෙත් පැහැදිලිවම එය මිනිස් නිර්මාණයක් විය. එහි වක්‍ර වූ පිටත දාර මත තිබූ ගෙවී ගිය සලකුණු එය තහවුරු කළේය. කෙසේ වෙතත් එය ඇගේ පළමු සොයා ගැනීම වූ බැවින් සහ අට හැවිරිදි දැරියක නොනැවතී සිදු කළ බරපතල ඉල්ලීම් ක්‍රියාවලියෙන් වෙහෙසට පත් වූ පසු, ඇගේ මව්පියෝ එය ඇය සන්තකයේම තබා ගැනීමට ඉඩ දුන්හ.

නැවත අමෙරිකාවට පැමිණි පසු ඇගේ පියා එයින් ඇයට පෙන්වනයක් සාදා දුන්නේය. කිනම් මොහොතක හෝ එය තමා වෙත වාසනාව රැගෙන එනු ඇතැයි ඇය විශ්වාස කළාය. ඒ සිතුවිල්ල තහවුරු නොවුණත්, - ඇගේ අධ්‍යාපන කටයුතුවල සාර්ථකත්වය මුළුමනින්ම ඇගේ බුද්ධිය සහ දැඩි කැපවීම මත සිදු වූ අතර, කිසිදු ලෝකරැසි දිනුමක්ද නොලැබිණි - ඇය සහතිකවම එක් දෙයක් දැන සිටියාය. ඇය ඒ පෙන්වනය නොපැලඳි දිනයේ - විශ්ව විද්‍යාල ප්‍රවේශ විභාගය අතරතුර මිතුරියකගේ නිවසේ නතරව සිටියදී හදිසියේම එය පැලඳීමට අමතක වූ දිනයේ - ඇගේ මවගේත්, පියාගේත් මරණය සිදු විය.

එතැන් සිට ඇය සම්බන්ධ බොහෝ දෑ වෙනස් විය. එහෙත් එක් දෙයක් වෙනස් නොවීය. ඇය එක් දිනකවත් පෙන්වනය පැලඳීමට අමතක නොකළාය.

අත පහත දැමීමට පෙර, ඇය අනිවිඡානුගවම පෙන්වනය තද කරගත්තාය. එහි වන සියලුම වාසනාවේ බලය අද ඇයට අවශ්‍යව තිබිණි.

හිතට දෙබරියය ගත් ඕ, දොරටුව විවර කළාය.

දැවැන්ත ඕක් මේසයට පිටුපසින් අසුන් ගෙන සිටි මහාචාර්යයවරු තිදෙනා ඇය ඇතුළු වෙද්දී එදෙස බලා සිටියහ. මහාචාර්ය හෝග්‍රාත් තරබාරු, කාරුණික, මහලු මිනිසෙකි. තම ධුර කාලය සුරක්ෂිත කරගත් ඔහු, නිලධාරිවාදය අප්‍රිය කළ අයෙකු